

2021-12-09

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS 2021/1222

Remiss - Naturvårdsverkets rapport Uppdrag att föreslå genomförande av artikel 22 om bioavfall Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG i den svenska lagstiftningen

Yttrande till Miljödepartementet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar förslag till yttrande i enlighet med bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 9 december 2021

Sammanfattning

Naturvårdsverkets rapport ”Uppdrag att föreslå genomförande av artikel 22 om bioavfall Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG i den svenska lagstiftningen”.

Remissvaren ska ha kommit in till Miljödepartementet senast den 10 januari 2022.

Nacka kommun är inte utpekad remissinstans men väljer att yttra sig eftersom bedömningen är att förslaget kommer att påverka kommunen på flera sätt och i stor omfattning. I korthet innebär förslaget att bioavfall, det vill säga mat- och livsmedelsavfall samt trädgårds- och parkavfall, ska sorteras ut och samlas in separat eller materialåtervinnas på plats. Reglerna blir obligatoriska för alla, både verksamheter och hushåll och gäller redan från den 31 december 2023. För att åstadkomma en ändamålsenlig insamling föreslår Naturvårdsverket att kommunen ska erbjuda ett insamlingssystem för livsmedels- och köksavfall och insamlingsplatser för trädgårds- och parkavfall.

Förslaget till yttrande lyfter de stora kostnader genomförandet innebär både för Nackabor, det lokala näringslivet och kommunkoncernen. Dessutom anser Nacka att tidplanen för genomförandet är alltför snäv och istället bör samordnas i sak och tid med kravet på fastighetsnära förpackningsåtervinning som ska vara genomfört senast 1/1 2026. Båda systemen kräver investeringar i nya kärl och ett ändrat beteende från Nackaborna. Slutligen lyfter Nacka att insamling av biologiskt avfall är ett område som EU ska styra via att sätta upp mål och följa upp dessa, inte via direktiv som ska införas i alla medlemsländers lagstiftning.

Ärendet

Nacka kommun har valt att yttra sig över Naturvårdsverkets rapport ”Uppdrag att föreslå genomförande av artikel 22 om bioavfall Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG i den svenska lagstiftningen”. Remissvaren ska ha kommit in till Miljödepartementet senast den 10 januari 2022.

Bakgrund

I rapporten redovisar Naturvårdsverket på regeringens uppdrag hur artikel 22 kan genomföras i den svenska lagstiftningen. Utgångspunkten är att alltid styra uppåt i avfallshierarkin, eftersom återanvändning ger den högsta miljönyttan. Det innebär att undvika uppkomsten av bioavfall genom att verka mot matsvinn och överproduktion av livsmedel. När bioavfall uppstår ska det materialåtervinnas i möjligaste mån, och det ska ske utifrån vad som ger minst miljöpåverkan och samtidigt är ekonomiskt gångbart.

Förändringarna i avfallsförordningen innebär att bioavfall ska sorteras ut och samlas in separat eller materialåtervinnas på plats. Reglerna blir obligatoriska för alla, både verksamheter och hushåll. Kraven på att medlemsstaterna ska säkerställa att biologiskt avfall ska implementeras senast den 31 december 2023. För att åstadkomma en ändamålsenlig insamling föreslår Naturvårdsverket att kommunen ska erbjuda ett insamlingssystem för livsmedels- och köksavfall och insamlingsplatser för trädgårds- och parkavfall.

Hushållen har även fortsatt möjlighet att själva välja att hantera bioavfall vid källan, det vill säga genom hemkompostering. Komposteringen bidrar till cirkulationen av växtnäring och antalet transporter minskar, vilket gynnar miljön. Om komposten inte hanteras på ett korrekt sätt av hushållet, kan det dock skapa problem som exempelvis utsläpp av växthusgaser, att det uppstår illaluktande odör som stör omgivningen samt att det kan skapa förutsättningar för skadedjur som råttor och fåglar. Om fler hushåll väljer hemkompostering utifrån förslaget, kan detta både gynna miljön och öka problem relaterade till kompostering.

Genomförandet av förslagen i skrivelsen bedöms öka utsortering och insamling av livsmedels- och köksavfall med cirka 400 000 ton från hushåll, dagligvaruhandeln och restauranger. Den miljömässiga vinsten med förslagen för ökad utsortering och materialåtervinning av bioavfall är framförallt att livsmedels- och köksavfall styrs från energiåtervinning till rötning eller kompostering så att även växtnäring kan nyttiggöras.

Den ökade utsorteringen och insamlingen av bioavfall förväntas ge en kostnadsökning för avfallskollektivet på cirka 800 miljoner kronor. Eftersom en del kommuner redan infört obligatorisk insamling av livsmedels- och köksavfall med finansiering från avfallstaxan gör Naturvårdsverket bedömningen att även den fortsatta utbyggnaden av insamlingen kan finansieras med avfallstaxan.

Naturvårdsverket konstaterar dock att förslagen kommer att kräva betydande investeringar och ökade kostnader som inte kan finansieras med avfallstaxan. Förslagen bedöms få stor påverkan på fastighetsägare, butiker, restauranger och storkök. De behöver införa nya rutiner i kök och restaurangdel och det uppstår en ökad arbetsbelastning för personalen på grund av krav på att informera gästerna hur de ska hantera sitt avfall. Det kan också innebära behov av investeringar för att bygga om avfallsutrymmen och insamlingsystem för att åstadkomma en ändamålsenlig hantering.

Enligt Naturvårdsverkets rapport är förutsättningarna för logistik och avsättning av biogas god i storstäderna. Det har varit upp och ner för biogasens utveckling i Sverige. Biogasen har en investeringstung infrastruktur, små marginaler och är känslig för förändringar i ekonomiska stöd. Mycket talar ändå för att biogasen är på framfart i Sverige, tack vare högt ställda klimatmål och en ökad efterfrågan på biobaserade drivmedel till tunga fordon och sjöfart.

Förslag till yttrande

Nacka kommun väljer att yttra sig eftersom kommunen bedömer att förslaget kommer att påverka Nackaborna, det lokala näringslivet och kommunkoncernen på flera sätt och i stor omfattning. I huvudsak handlar Nackas synpunkter om de stora kostnader genomförandet innebär både för Nackabor, det lokala näringslivet och kommunkoncernen. Dessutom anser Nacka att tidplanen för genomförandet är alltför snäv och istället bör samordnas i sak och tid med kravet på fastighetsnära förpackningsåtervinning som ska vara genomfört senast den 1 januari 2026. Båda systemen kräver investeringar i nya kärn och ett ändrat beteende från Nackaborna. Slutligen lyfter Nacka att insamling av biologiskt avfall är ett område som EU ska styra via att sätta upp mål och följa upp dessa, inte via direktiv som ska införas i alla medlemsländers lagstiftning.

Ekonomiska konsekvenser

Om förslaget genomförs innebär det stora ekonomiska konsekvenser både för Nackakoncernen, för Nackaborna och för näringslivet i Nacka. För det kommunala bolaget Nacka vatten och avfall beräknas investeringar om cirka 8 miljoner svenska kronor samt en ökad driftskostnad på omkring 4–5 miljoner svenska kronor per år. Kostnaderna för kommunens verksamheter, för det privata näringslivet och för Nackaborna har inte kunnat uppskattas.

Konsekvenser för barn

Förslaget till beslut medför inga särskilda konsekvenser för barn.

Bilagor

Bilaga 1: Förslag till yttrande

Bilaga 2: Rapport: Uppdrag att föreslå genomförande av artikel 22 om bioavfall
Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG i den svenska lagstiftningen

Mats Bohman
Trafik- och fastighetsdirektör
Stadsledningskontoret

Charlotte Persson
Enhetschef
Enheten för strategiska stadsutveckling